

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Rippstein, K.; Karvonen, H.; Vuorela, T. & Laakso, T. 2021. Ystävänä olemisestako opintopisteitä. Talk-verkkolehti, HYVE / Health and Well-being 14.2.2021.

Link to the original publication: [URL](#)

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Ystävänä olemisestako opintopisteitä

14.02.2021

Kirjoittajat

Katja Rippstein järjestöpäällikkö, MLL Varsinais-Suomen piiri ry

Heidi Karvonen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori, MLL Varsinais-Suomen piiri ry

Tuomas Vuorela vapaaehtoistoiminnan koordinaattori, MLL Varsinais-Suomen piiri ry

Tiina Laakso lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Maahanmuuttajien osaamista on vaikea tunnistaa koulutuksessa, kun muodollisia koulu- tai työtodistuksia ei välttämättä kotimaasta ole tai niitä on vaikeaa sovittaa suomalaiseen tutkintoon. POLULLA -hankkeessa tehtiin kiinteää yhteistyötä järjestöjen kanssa ja opintopisteitä kerrytettiin järjestöissä tehdyllä vapaaehtoistyöllä. Opiskelijat saivat työkokemusta ja työelämäverkostoja, järjestöt saivat lisää vapaaehtoisia mukaan toimintaansa.

Joka kolmas suomalainen tekee vapaaehtoistyötä. Pelkästään Varsinais-Suomessa, Mannerheimin Lastensuojeluliiton toiminnassa vapaaehtoiset tekevät vuosittain lähes sata tuhatta vapaaehtoistoiminnan tuntia lasten, nuorten ja perheiden parissa. Puhuttaessa vapaaehtoistoiminnasta, puhutaan usein antamisesta. Kun esimerkiksi perhekahvilaohjaaja tai tukihenkilö antaa aikaansa ja osaamistaan, lapsiperheiden verkostot vahvistuvat ja yksinäisyys vähenee.

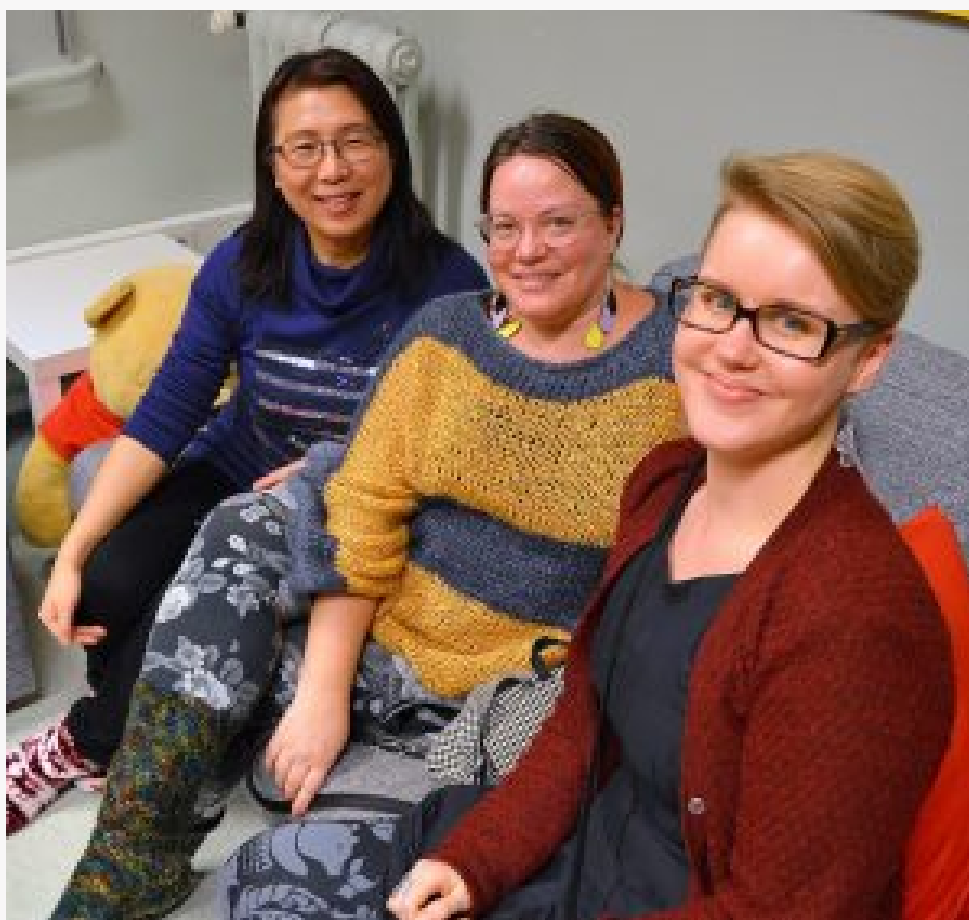
Myös vapaaehtoinen saa paljon. Opiskelijalle vapaaehtoistyön anti voi olla myös konkreettisia asioita kuten opintopisteitä ja verkostoja sekä harjoittelu- ja työmahdollisuuksia. Näiden lisäksi siitä voi seurata erilaisten taitojen harjaantumista, ajatusmallien ja asenteiden muuttumista, oppimista, aitoja kohtaamisia, ystäväyyttä ja merkityksellisyyden kokemusta.

Vapaaehtoistyön osaaminen on osa opintoja

Vapaaehtoistyössä kertyvä osaaminen jää helposti piiloon. Jotta sitä voitaisiin hyödyntää paremmin myös työelämässä ja opinnoissa, osaamista tulisi tunnistaa ja tunnustaa.

Turun ammattikorkeakoulun POLULLA – maahanmuuttajat korkeakoulutukseen polkuopintoja pitkin -hankkeessa (Opetushallitus 2018–2020) tehtiin tiivistä yhteistyötä kahden järjestön, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin ja Globaalinuorten kanssa. Järjestöjen kanssa pohdittiin sitä, millainen maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden osaaminen jää helposti opinnoissa ja urapolulla huomaamatta. Paljon kiinnitetään huomiota aikaisempiin työkokemuksiin ja koulutuksiin, jotka eivät usein kuitenkaan ole yhteensovittavissa suomalaisten pätevyysvaatimusten kanssa.

Järjestöjen vapaaehtoistyössä osaaminen näyttäytyy käytännön osaamisena. Vapaaehtoistoimintaa voidaan laskea osaksi opintoja useammallakin koulutuslalla, esimerkiksi sosiaali- ja kasvatusalalla.

Qun löysi uusia ystäviä vapaaehtoistyössä.

Järjestötyö tulee tutuksi

Monelle POLULLA-opiskelijalle Suomen järjestö- ja kansalaistoiminta ei ole ollut tuttua ennestään, ehkä SPR:n vastaanottotoimintaa lukuun ottamatta. Opiskelijoiden kanssa yhteisissä työpajapäivissä tutustuttiin MLL:n ja Globaalinuorten toimintaan yleisesti sekä vapaaehtoistyön mahdollisuuksiin järjestöissä.

-Olen ollut kiinnostunut vapaaehtoistyöstä jo aiemminkin, mutta en ole oikein tiennyt, miten pääsisin mukaan. POLULLA-hankkeen kautta olen saanut tutustua paremmin MLL:n toimintaan, kertoo opiskelija Qun.

POLULLA-hankkeen yksi tavoite oli tehdä näkyväksi osaamista myös muussa kuin formaalissa oppimisympäristössä. Tähän yksi erinomainen tapa on lähteä mukaan vapaaehtoistoimintaan.

Hankeessa vapaaehtoistoimintaa lähestyttiin kulttuurisensitiivisestä näkökulmasta. Toimiminen järjestöissä tuo myös monella tavalla suomalaista kansalaisyhteiskuntaa tutuksi ja siten edistää myös kotoutumista.

Maahanmuuttajaopiskelija ystävänä maahanmuuttajaäidille

MLL:n toiminta on lähtökohtaisesti avointa, monikulttuurista, moninaista, joustavaa ja helposti lähestyttävää. Myös erikseen kohdennetulle toiminnalle on tarvetta. On tärkeää, että järjestö tavoittaa eri kulttuuritaustaiset sekä toimijoiksi että osallistujiksi toimintaan.

Yhtenä esimerkkinä maahanmuuttajille kohdennetusta toiminnasta on Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta. Sen avulla tuetaan maahanmuuttajanaisten kotoutumista ja suomen kielen oppimista, vanhemmuutta, osallisuutta ja arkipäivän aktiivisuutta. Toiminnalla myös ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Lisäksi se auttaa rakentamaan kulttuurienvälistä yhteisymmärrystä ja kehittää erilaisuuden kohtaamiseen liittyviä taitoja. Keskeistä on aito uteliaisuus, ystävyys, arjen jakaminen ja yhteisöllisyys.

Qun ja äidit ovat askarelleet heijastimia vapaahoitoisryhmässä.

-MLL:n Heidän rohkaisemana lähdin mukaan. Opin tietoja ja taitoja, jotka vahvistavat osaamistani, toteaa POLULLA-opiskelija Qun. -Tiedän nyt paljon enemmän MLL:n toiminnasta.

Uudessa kotimaassa tarvitsee uusia ystäviä

-Olen itsekin maahanmuuttaja, ja tiedän, että vieraassa maassa eläminen vaatii paljon sopeutumista. Olen asunut aika kauan Suomessa ja ollut täällä pitkään työelämässä ja nyt opiskelen ammattikorkeakoulussa. Halusin käyttää osaamistani auttamalla muita maahanmuuttajia tutustumaan suomalaiseen kulttuuriin ja viettää aikaa heidän kanssaan”, Qun pohtii.

Nargizan mielestä tärkeintä on, että kohtaamisessa on sydän mukana.

Qunin opiskelijakaveri Nargiza puolestaan kokee, että uudessa maassa on tärkeää osoittaa toiselle lämpöä ja toivottaa hänet tervetulleeksi. -Ystävänäni on mennyt sydämeen. Saan sanoa kauniita sanoja, tehdä komplementit ja kysyä asiat. Myös kuunnella, vastata, antaa lämpöä. Lämmön antaminen on myös ihmisen perustarve. Tykkään hänestä. Hän on koulutettu ihminen ja me haluamme puhua, temperamentilta myös olemme saman tyyppisiä ihmisiä.

Yhteistyöstä hyötyvät kaikki

MLL:n Varsinais-Suomen piirille yhteistyö Turun ammattikorkeakoulun POLULLA-hankkeen kanssa on ollut merkityksellistä oman toiminnan kehittämisessä, osaamisen vastavuoroisessa jakamisessa ja yhteistyöverkoston laajenemisessa. Jokainen työyhteisö ja järjestötoimija vaatii aina aika ajoin tuekseen erilaisia hankkeita tai muita oman toiminnan ulkopuolisia virikkeitä siihen, että toiminta yhteisössä pysyy dynaamisena, kulttuurisensitiivisenä ja kehittyvänä. POLULLA-hanke on ollut yksi hyvä rinnallakulkija tästä näkökulmasta.

Globaalinuoret tekee paljon työtä maahanmuuttajanuorten koulunkäynnin tukemiseksi. Tässä yhteistyössä on ollut tärkeää polkujen rakentaminen korkeakouluun ja tiedon jakaminen maahanmuuttajanuorten korkeakouluun pääsemisen esteistä.

Turun ammattikorkeakoulun näkökulmasta on päästy hyödyntämään verkostomaista työskentelytapaa hankkeessa. On saatu käyttöön järjestöjen pitkäaikainen osaaminen monikulttuuristen työskentelytapojen kehittämisessä ja pystytty yhdessä rakentamaan polkua toisaalta järjestöstä korkeakouluun ja toisaalta myös korkeakoulusta järjestöön, koska opiskelijat ovat toimineet vapaaehtoisina.

-Uskomme, että opiskelijat löytävät entistä enemmän vapaaehtoistyön pariin, summaa POLULLA-hankkeen projektipäällikkö Tiina Laakso. Vapaaehtoistyöhön osallistuminen opiskelun aikana tukee osaltaan siirtymistä ammatti-identiteettiajattelusta osaamisidentiteetti -ajatteluun.

Kuvat: MLL, Globaalinuoret sekä Qunin ja Nargizan arkistot.